

*Posudek na diplomovou práci předloženou na katedře psychologie FF UK
v květnu 2015.*

Téma diplomové práce: Různé psychologické aspekty dětské kresby

Diplomandka: Bc. Nikola Kotenová

Vedoucí diplomové práce: prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Oponent: PhDr. Jaroslav Šturma

Autorka předkládá k posouzení 111 stran textu (+ přílohy na 24 stranách), který se věnuje psychologickým aspektům dětské kresby s důrazem na její význam v procesu kognitivního zrání dítěte a na její význam jako diagnostické projektivní metody. Práce je členěna klasickým způsobem na část teoretickou a empirickou. Obě jsou co do rozsahu i obsahu velmi vyvážené a nelze tedy rozhodnout, která z nich je těžištěm posuzované práce.

V části teoretické diplomantka zpracovala pět na sebe logicky vhodně navazujících témat (vymezení předškolního věku, základní charakteristiky rodiny, rodina v rozvodové situaci, dopady rozvodu na dítě a dětská kresba), jejichž hlubší odborná rešerše byla nezbytná pro realizaci empirické části. V této části autorka prokázala velmi dobrou orientovanost v tématech jednotlivých kapitol, o čemž svědčí i šestistránkový seznam vhodně zvolených českých i zahraničních citovaných zdrojů, prokázala také dobré znalosti základních psychologických disciplín (především sociální psychologie, vývojové psychologie, diagnostiky dětského vývoje). Dokázala v jednotlivých popisovaných oblastech vhodně zvolit to podstatné tak, aby se téma diplomové práce, jakkoliv je komplexní, nepřiměřeně nerozrůstalo. Příkladně v první kapitole popisuje proces socializace dítěte, jeho kognitivní, motorický a emocionální vývoj a nikoliv všechny obvykle sledované psychologické kategorie, týkající se předškolního období. V druhé kapitole zmiňuje kromě základních funkcí rodiny především charakteristiku úplných a neúplných rodin, kterou si ještě zužuje ve vztahu k empirické části DP pouze na neúplné rodiny, kde o dítě pečuje po rozvodu matka a nezmiňuje už další možné varianty péče. Ve čtvrté kapitole zmiňuje několik výzkumných studií, zaměřených na dopady rozvodové situace na předškolní děti. Autorka je si však vědoma toho, že tyto dopady jsou velmi individuální a „ve hře“ je mnoho obtížně

definovatelných faktorů. V páté kapitole autorka krátce zmiňuje vývoj dětské kresby v předškolním věku, což oceňuje, ale větší pozornost následně věnuje dětské kresbě jako diagnostickému projektivnímu nástroji a to především Kresbě postavy a Kresbě začarované rodiny, jež využívá v empirické části diplomové práce.

Ve výzkumné části práce, která má požadované formální náležitosti, autorka sleduje 30 dětí předškolního věku, z nichž je polovina z úplných a polovina z neúplných rodin. Děti jsou sledovány při kresbě dvou kresebných metod (*Kresba postavy, Začarovaná rodina*) a autorka následně analyzuje, zda je kresba dětí, jako významná projektivní technika ovlivněna jejich rodinnou situací. Samotné kresebné projevy dětí jsou doplněny dalšími dvěma metodami - *Pozorováním* a následným *Rozhovorem* s nimi. Získané výsledky dětí z neúplných rodin byly zpracovány jako jednotlivé kazuistiky (celkově tedy 15 kazuistik) a bylo provedeno porovnání obou sledovaných skupin dětí (z úplných i neúplných rodin), na základě předem stanovených kategorií.

Celkově lze shrnout, že předložená diplomová práce splňuje požadovaná kritéria kladená na diplomové práce. Je psána věcně, skromně a vystihuje to podstatné. Jako její vedoucí mohu konstatovat, že posuzovaná práce je výsledkem dlouhodobého skutečného zájmu diplomandky o danou problematiku. **Doporučuji práci k obhajobě s hodnocením výborně.**

Praha 9.5.2015

Lenka Šulová